

Om SIKO:s höstmöten, sid 1.

Studieresan hösten 2016 gick till Vinön, Torsö och SJV i Jönköping, sid 2-4.

SIKO - som samlar ö-föreningar i Stockholms skärgård och för de bofastas talan – brukar varje år ha ett höstmöte på olika platser i Stockholms län. Ibland har platsen ett egenvärde som när SIKO hösten 2012 förlade höstmötet till den nya konsthallen Artipelag på Värmdö och fick en intressant rundvisning av hela byggnaden på köpet. Det kan ibland vara bra att påminna sig om hur SIKO:s arbete faktiskt mynnar ut i goda resultat - även om det tar tid, se rubrikerna från höstmötet på Artipelag.

På agendan hösten 2012:

- **SIKO:s omfattande stadgeändringar** som just påbörjats för att öppna upp för föreningar med deltidsboende som medlemmar.
Efter att de nya stadgarna så småningom klubbats igenom har SIKO välkomnat två nya föreningar och hoppas på fler.
- **Ungdomsfrågor.**
Höstmötet, året därpå, genomfördes i Möja sporthall i samarbete med flera barn och ungdomar i Skärgårdsstiftelsens projekt Young Voices under ledning av projektledare Sandra Löfgren.
- **Strandskyddet**
Ständigt på agendan då det begränsar öbors möjligheter att investera i sina fastigheter och bedriva sina näringar på ett kostnadseffektivt sätt.
- **Presentationen Skärgårdskunskap.**
Presentationen var relativt ny då och uppdateras efter hand. Den har kommit till stor användning genom åren i kontakt med politiker och tjänstemän för att förklara bofasta öbors levnadsvillkor.
- **”Riktigt bredband” i skärgården** var i sin linda och på mötet informerade Sune Fogelström om SIKO:s projekt Bredband-Utbyggnad-Drift (BUD), som han var projektledare för.
Idag har flera öar fungerande fibernät, tack vare BUD med stöd från EU, staten och kommuner. Men öarnas bredbandsföreningar står ännu inför stora utmaningar att kunna bygga klart, efter att reglerna ändrats till nackdel för de mindre bredbandsföreningarna.

SIKO:s studieresor

Med inspiration från en studieresa SIKO gjorde till Öckerö och Bohuslän i mars 2012, se reportage i Vi skärgårdsbor nr 1 2012, ändrades höstmötet 2015 till en resa då SIKO for österut till Ålands skärgård och besökte Brändö för att studera bredbandsutbyggnad men även, som alltid när skärgårdsbor träffas, ett stort informationsutbyte av stort som smått i en öbos vardag.

Om SIKO:s höstmöten, sid 1.

Studieresan hösten 2016 gick till Vinön, Torsö och SJV i Jönköping, sid 2-4.

HÖSTRESAN 2016

Detta år gick höstresan västerut för att besöka platser som vi passerat på studieresan till västkusten några år tidigare. Således var målet denna gång landets större insjöar. Det blev de befolkade öarna Vinön i Hjälmarne, Torsö i Vänern och tills sist besöktes Jordbruksverket i Jönköping, vid Vättern. Vi lämnade ett höstruggigt Stockholm i "egen" buss. Som vid tidigare resor hade SIKO hyrt in Frötuna buss från Rådmansö (en halvö i Norrtälje kommun) och liksom tidigare var det Affe som körde. Skönt med en proffschaufför vid ratten.

Vi som deltog kom från Rådmansö, Svartsö, Möja, Runmarö, Nämdö och Rindö.

Söndag - måndag: VINÖN, ö-livet i en insjö

Besöka och utbyta erfarenheter med bofasta öbor och Vinöns kultur- och hembygdsförening, en av SRF:s medlemsföreningar.

Det var mycket intressant att komma till Vinön, särskilt för undertecknad då det var första gången. Vädret var inte det bästa trots att Eva Widlund, som tog emot visade oss runt på ön, hävdade att solen alltid skiner på Vinön. Nåväl, det gjorde den faktiskt innan vi åkte vidare dagen efter. Vi blev imponerade över det organiserade mottagandet. Ön saknar till exempel vandrarhem men här fanns ett bra samarbete mellan ö-borna som hade små uthyrningsstugor.

Vi fick inblick i öns uthålliga och lönsamma gösfiske som sysselsätter många och är kvalitetssäkrat genom MSC-certifiering. Vinöns kultur- och hembygdsförening har en omfattande verksamhet i de fastigheter de förvaltar, fd skolbyggnaden och missionshuset tvärs över vägen, mitt på ön. Man fick ett intryck av att sammanhållningen var god tack vare hembygdsföreningens arbete. Middag serverades vi på det utmärkta Vårdshuset som öppnade tillfälligt för oss – gös på menyn förstås men en alternativet lamrätt serverades också. Annars bedrivs verksamheten på sommaren men ägarna av Vårdshuset förberedde sig också för julbordssäsongen då man samarbetar med lokalproducenter på ön för bästa möjliga julbord.

Om SIKO:s höstmöten, sid 1.

Studieresan hösten 2016 gick till Vinön, Torsö och SJV i Jönköping, sid 2-4.

Några frågor som bekymrade vinöborna var bland annat att den statliga Vinöfärjan inte längre hade nattjour. Det som står till buds vid akuta sjukdomsfall nattetid är helikoptern, stationerad i Karlstad, eller Sjöräddningens ribbåt på ön. Man hade också en arbetsgrupp som tittade på olika avlopps-lösningar. Något vi alla boende på öar kunde känna igen oss i.

Måndag - tisdag: TORSÖ, en liten väl fungerande skärgårdsskola

Besöka Torsö Skärgårdsskola, som mot allas vilja lades ner av kommunen, efter att bron byggts, men drygt ett år senare var igång igen som friskola - och idag är mycket populär. En skolmiljö som troligen är varje förälders dröm för sina barn. Kommunen (Mariestad) skrotade efter det sina långtgående planer att stänga fler småskolor på landsbygden.

Rektor Helena Ekström tar emot och visar oss runt i den fina skolan där ca 60 elever går från förskolan till och med årskurs 6. Skolan drivs som friskola sen hösten 2012. Hon hade även bjudit in Benny Jansson från Torsö skärgårdsråd som följer med oss på bussen för att guida oss runt på Torsö. Han berättar att det bor ca 575 personer på Torsö och att bredband byggs för fullt på hela ön. Utmed vägarna kunde man se spår efter grävningarna. Flera fritidshusområden hade byggts upp och nya var på gång att byggas. Vi blev inkvarterade i Torsögården, ett stort församlingshus för konferenser och övernattningsalldeles intill Torsö kyrka. I Restaurang Brygghuset invid brofästet på fastlandssidan passar styrelseledamöterna på att ha ett styrelsemöte. Middagen serverades på samma ställe, som så här års endast har öppet på helger men nu öppnat upp för oss en måndagkväll. Bonus var att få smaka på Torsöl från microbryggeriet beläget ett stenkast från restaurangen.

Tisdag: JORDBRUKSVERKET, landsbygdsavdelningen, EU-stöd

Besöka Jordbruksverket i Jönköping för att påtala svårigheterna med ansökningar och redovisningar i samband med eu-stöd. Särskilt bredbandsstödet som efter ändrade regler går till kommersiella aktörer som mäktar med större kustnära områden, förhållandevis lätta att räkna hem. Som ett resultat av den nya poängberäkningen lämnas bredbandsföreningarna längre ut i skärgården åt sitt öde för att de betraktas som olönsamma. Var det inte hela idén med bredbandsstödet? Där marknaden inte kan och vill bygga...

Till Jönköping anländer vi lagom till lunch. För att bekanta oss med Niclas Purfürst, chef för Landsbygdsavdelningen, har vi stämt träff med honom på ett matställe nära Jordbruksverket. (Niclas betalade själv för sin lunch om någon undrar). Därefter är det dags för vårt möte och ett fint, lagom stort konferensrum ordnades fram till vår grupp. Vi började med att visa SIKO:s presentation Skärgårdskunskap. Vi hade också fått några skarpa frågor med oss om tilldelning av bredbandsstödet samt krånglet med byråkratin och den långsamma hanteringen av beviljade utbetalningar som innebär mycket huvudbry och jobb för de ideella föreningar som försöker genomföra projekt med hjälp av EU-stöd. Med på mötet fanns förutom Niclas, Johan Magnusson, chef för enheten för lokalt ledd utveckling.

När det var dags för bredbandsfrågor kallades Håkan Hylén in, som jobbar med bredbandsstöden. Han berättade att det inom den här programperioden inte kan ändra regelsystemet. Vi undrade varför fastighetsägare som inte är mantalsskrivna inte kan räknas. På sikt kan de ju faktiskt bosätta sig på riktigt, särskilt om de har en fiberanslutning. Numera vistas kanske stugfolket mer i sitt fritidshus än vad fastboende gör i sina bofasta hus, av olika skäl. Om man kallar stugfolket för deltidboende, vilket de ju faktiskt är, kan de eventuellt komma att räknas med i en ny omgång? Något att jobba vidare på inför nästa eventuella stödomgång, regeringens utlovade nya 850 miljoner (bredbandsstöd till hela landet).

Håkan Hylén gillade ordet deltidboende och det kändes som vi hittat ett bra argument för våra ambitioner att bygga vidare på bredbandsnäten på skärgårdsöarna - med hjälp av stödpengar.

Om SIKO:s höstmöten, sid 1.

Studieresan hösten 2016 gick till Vinön, Torsö och SJV i Jönköping, sid 2-4.

Avslutningsvis

Den här resan var mycket trevlig, intensiv och lärorik, precis som de tidigare resorna varit, inte minst att under denna resa från bussfönstret se de vackra öppna landskapen susa förbi är stor behållning i sig men störst behållning är förstås att göra nya bekantskaper runt om i landet. Tyvärr har man kanske svårt att avsätta tid för att delta då det tar några vardagar i anspråk. Men ta er en funderare när nästa tillfälle bjuds och försök hänga på. Ni kommer inte att ångra er.

På SIKO:s hemsida finns en resedagbok med fler foton samt en presentation som föredrogs på Regionala skärgårdsrådet 2016-11-01. Och på facebook förstås.

Nilla Söderqvist, v ordf SIKO

www.siko.org.se (se dagboken under Studieresor i ämnesraden)

www.facebook.com/SIKO.Skargarden